

YORUM

A hand-drawn sketch of a landscape. In the foreground, there are several simple, rectangular shapes representing houses or buildings. Behind them are several tall, slender trees with pointed tops, drawn with vertical lines. The background is a light, textured area, possibly representing a sky or a distant landscape. The drawing is done in a simple, sketchy style with dark lines on a light background.

KITALAR-SORUNLAR

Uğur
KÖKDEN

ENDONEZYA ASKERİ "DEMOKRASİSİ"

Dünya, Endonezya'da seçimler yapıldı. Korkulu ve kanlı 1965 general darbesinden bu yana gerçekleştirilen 2. seçim. Ama, bir sınav günü değil. Çünkü, seçimler hiçbir anlam taşımayan bir oldu bitti. Bir demokrasinin maskasıdır.

Önce, siyasal yaşam hükümetin aklını denetimi altına. Seçimler, polis olmayıyor. Sonra, seçimler, meclis çoğunluğunu üçte biri dolayında. Yetkili ağızları balırsa, "bu bir batı demokrasisi değil. Bu, Endonezya'nın kendi demokrasisi". Yahu, daha gerçekçi bir deyişle generallerin askeri "demokrasisi".

30 Eylül 1965, Endonezya tarihinin de kanlı ve acı dolu bir geceminin tarihi. Niyet ve oyma rolüyle aydınlanmamış bir hava yarattı. Nün başlatıldığı ya da başlatıldığı bir askeri girişim, günümüz yönetimini elinde tutan generallerin kanlı darbesi ile karışık görüldü. Generallerin siyah geçeni, yüzüne insanın "bombinist" öldürülmesi izledi. Özetle, 1966 başlarında Endonezya Komünist Partisi (BKPP)'nin kapalımasıyla emiyet tutuklama zinciri sel benzeri yaktı. Tüm ülkeyi kapladı. Düğün bile 12 yıl aşkın bir süredir heniz mahkeme önüne çıkarılmadığı bekletilen 80 binlerce insan var. Endonezya'da, 14 bin ada, böylesi baskı ceza evine, toplama kampına dönüştü.

1965 Bandung Konferansının ilk blok-suzluk hareketinin çekirdeği büşürması, ülkenin içinde izlenen gerilim ve hiddet, o ortamın hoşnutsuzluğu ve hepten daha önemli, petrol şirketlerinin hükümet ile olan anlaşmazlıkları 1965 kanlı darbesini hazırladı. Sonunda Caltex ve Stanvac gibi petrol şirketleri varlıklarını devletleştirilmiş görmekten kurtuldu.

Öçeyandan, 1920'de kurulan EKP, orduyla sonra gelen birlikli örgütlü güç olarak, kuruluşundan önce (1926-1927) ve sonra (1943) iki silahlı ayaklanmada rol oynadı. Sonunda, 1951'de AİDİT, EKP'nin yönetimini eline aldı. Başkan Sukarno'ya destekleyen, sağa karşı ağırlık oluşturmaya başladı. Ama bu arada ister istemez, Sukarno'nun politikasına menerelelerine de uyum zorunda kaldı.

1964 sonlarında, yaklaşılan hükümet darbesi olasılığı karşısında, EKP silahlı olmak için izin istedi. Ama, Başkan Sukarno'nun bu isteği geri çevirmesi, partililere ve kendisine kanlı bir son hazırlamış oldu. EKP üyeleri ve yöneticileri öldürüldü. Sukarno'nun yetkileri adam adam basıldı. Sonunda General Suharto, 1968'de resmen devlet başkanı oldu.

Giderek, generaler cuntasına birinci adamı Suharto, askerler arası bir uzlaşmanın bir ürünü olmasına karşın, daima siyasi yaşamı baskı. Yeri yalnızca onun yeri oldu. Çevresinde, o yeri dolarmaya aday kimseyi barındırmadı.

Şu anda, Endonezya, kanlı darbenin sorunları çözemediği, terstine güçlükleri artırdığı bir ülke olarak ortaya çıkıyor. Askeri bürokrasi, kitlesel baskıları ve askeri bir diktatörya uygulamaya karşın çıkamaz bir noktaya gelip dayandı.

Gerçekten ekonominin durumu, ya kan ve orta vadede son derece katınlık yörre tablo yaratıyor. Ülkenin Dün ya Bankası'na borcu, yaklaşık 15 milyar dolar. Nüfusun en zengin yüzde 5'i, en yoksul yüzde 45'i aldığı gelir eşdeğer bir varlığın sahibi. Endonezya'nın bir petrol üreticisi olmasına karşın, Ulusal Petrol Şirketi (Pertamina)'nın dış borçları, yolsuzluk ve kötü yönetim yüzünden 10 milyar yükseldi.

Öçeyandan, ülkede ikinci ve "prolet" denilecek bir ekonomi daha var: Rüşvet. Kükü ya da büyük her sözleşmedeki rüşvetin ortalaması yüzde 40 dolayında. Sosyal konumuna, çok büyük bir öge olarak Endonezya'nın siyasal, ekonomik ve sosyal yaşamından bir parçası. Halka tera dınlmış generaler yönetiminde hıç-çınmaz ve doğal sonucu.

ABD tankı çevrelerinin organı "Business Week'e göre, Endonezya "başkulu alacaklar" arasında. Oysa bu anda utululması gereken önemli bir nokta da şu: Batı, Endonezya'da asla bir "istikrarlılık" ortamı yaratmıyor. Çokuluslu şirketlerin ülkeye ayaklarımla alabildiğine sürmesine, yağmalamasına karşı bu böyle. Çünkü, Çin Hindii yarın adastadık bil ylık yeniliden sonra ABD, yitirdi Endonezya'ya çevirmiş bulunuyor. Bir karşı-çenge yaratmak amacıyla.

1965 karşı-darbesinden sonra Washington, siyasal dengelerle, tüm askeri yardım politikasını Endonezya üzerine temellendirdi.

Endonezya generaleri, Doğu Tı-mor Demokratik Cumhuriyeti'ne askeri saldırıya geçmeden 12 saat önce, ABD eski Başkanı Nixon ve Dışişleri Bakanı Kissinger başkanlık Callara'daydı. Kissinger 1975'de "Timor Cumhuriyeti'nin bölge barışı için bir tehlike oluşturduğunu" gene oradan açıkladı. Endonezya generaleri de Doğu Timor'u legal ederek bölge polist görevi yüklediler. Güneydoğu Asya'da bir alt-emperyalizm merkezi olmak, yazık ki, Endonezya'nın ne kaymak-karıyla ne de sahip olduğu potansiyel le orantılı. Çünkü, yanlış hesabın Ca-karta'dan önceki açık bir gerçek.

Doğu Timor başarısızlığı, ülkede 19 karşıçıklıklara yol açmadı. Orada geny subayları, kuzursuzluğu (timokle, kaldı ki, öteden de yolsuzluklar bir-birini izliyor. Kırsal bölgede ise, ardarda köylü ayaklanmaları. Asırı yok sulkuk ve sosyal eşitsizliğin peşeside de kavramın toplumun bu kayneması, artan umutsuzluğu, البته, derinler den yüzeye çıkarak bir gün patla-maya yol açacak. Ama ne zaman? Sorun burada.

7-8 Mayıs Zirvesiyle ilgili tartışmalar sürüyor

Londra zirvesine katılacak heyetler belirleniyor

● Toplantı geliştirmekte olan ülkeler için büyük önem taşıyor

LONDRA-(ANKA-DPA)- 7-8 Mayıs tarihlerinde Londra'da yapılacak olan sony yloşmş ülkeler zirve konfe-ransıyla ilgili tartışmalar devam etmektedir.

Dünya ekonomisinin güç-lendirilmesi konusunda sanayii ülkeleri arasındaki söz duello-su sürerken, bir açıklama ya-pın Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, ekono-mik zirve toplantısının gün-deinde yokul ülkelerin zengin ülkeler arasındaki ilişkiler-in önemli bir yer tutacağını bildirmiştir.

Waldheim, Guatemala'da devam eden Birleşmiş Millet-ler Latin Amerika Ekonomik Ko-misyonuna sunduğu raporda, 1973 yılından beri sürdüren yoksul-zengin ülkeler ilişkile-rinin, havatı kararların alınma-sını gerektiren bir dönem nok-tasına geldiğini savunmuştur.

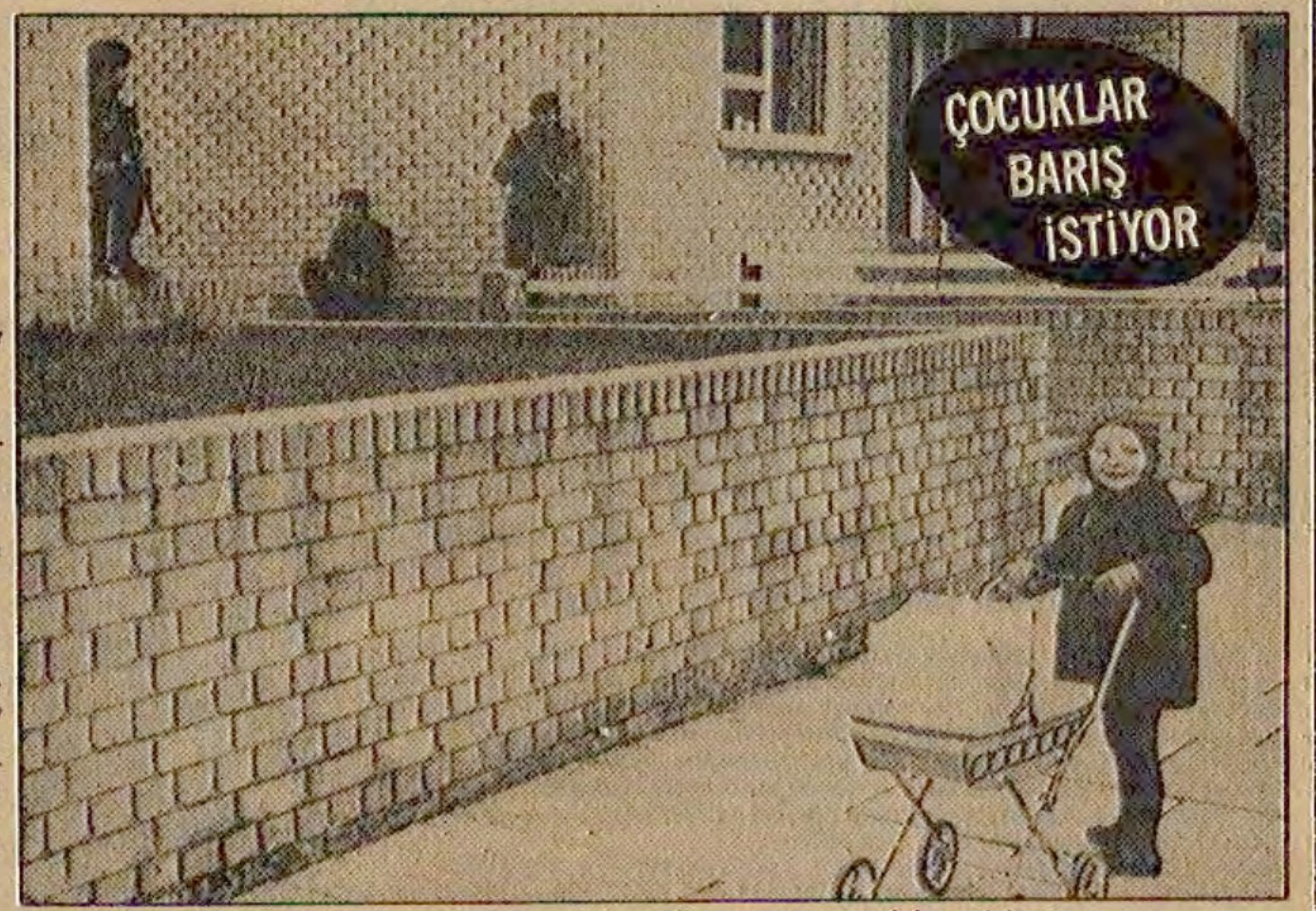
Cenevre'de devam eden Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansının (UN-DP) gündemindeki en önemli ko-nunun, ihtiyacı olan ülkelere

kredi sağlayacak ortak bir fon kurmak olduğunu belirten Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, konferansa sonunda verilecek kararların, gelecekteki uluslararası ekonomik işbirliği

ne katkıda bulunacak yönde ol-masını da dilemiştir. Waldheim, bu konuda sa-nayileşmiş ve geliştirmekte olan tüm ülkelerin olumlu çaba har-camalarını istemiştir.

İRLANDA
BARİS
HAREKETİ
GÜÇLENİYOR

Uzun yıllardan bu yana çeşitli çatışma ve çalkantı-lara hedef olan İrlanda'da kurulan Barış Hareketi'nin gidevleri güç kazandı-ğı bildirilmektedir. Bel-fast'da üç Katolik çocu-ğun İngiliz askerleri ta-rafından öldürülmesinden sonra başlayan hareketin daha sonra İngilizlere ve İskoçya'da da taraftar ka-zandığı haydedilmektedir. Bugün için şiddet yan-lısu örgütlerin, İrlanda so-rununun çözümünü yalnızca durumun çıkması so-k-tuğu ileri süren Barış Ha-reketi mensupları, "ço-cuklarımız artık barış is-tiyor" demektedirler...

İngiliz askerleri pusuda beklerken, küçük İrlandalı kız bebektir gezdirtiyor...

BİR PORTRÉ

ENRIQUE PASTORINO

(Dünya Sendikalar Federasyonu Başkanı)

1963 yılından bu yana Dünya Sendikalar Federasyonu'nun görevli olan Uruguaylı ayakkabı işçisi Enrique Pastorino, 6 Mart 1975 tarihinde Montevideo'da doğdu. Anne ve babası da işçiler, 12 yaşta da çalışmaya başlayan Pastorino, kısa zamanda iyi bir ayakkabı işçisi oldu. Bir süre sonra adı, tüm fabrika ve işyerlerinde duyulmaya baş-ladı. Çünkü Pastorino Uruguay işçi sınıfının çıkarlarını koruma da büyük bir kararlılık gösteriyordu. Ve Ayakkabıcılar Sendikası Genel Sekreterliğine getirildi.

Dünya sendikaları birliğine bir müddet başkanlık yaptı Pastorino. Büyük devlet savaşları ve etki, ileri düşüncelere sahip güçlü sendikalar kuruldu. Uruguay'da, Pastorino bütün bu sa-yahın ardı yer aldı.

1942 Uruguay işçileri için önemli bir yıldır. Gerç Uruguay İktidarı Dünya Savagımla-tilmamıştı, ancak tüm dünya işçileri gibi Uruguay işçileri de umutlarını, Sovyetler Bir-liğ'i'nin zaferine ve faşizmin yenilgisine bağlamışlardı.

Enrique Pastorino'nun önderliğinde bir dayanışma kam-payası başlatıldı. Pastorino, bu günleri şöyle anlatıyor: "O zamanlar ben, Sovyet ordusu için ayakkabı ve çizmeye yapan bir iş yerini yönetiyordum. İşletme işçiler tarafından kurulmuştu. Ve savaş bu yunca, fabrikadaki yorucu or-mal iş gücünden sonra, fazla mesai yaptık. Günde 40 gift fazla çizme ürettik. Sovyet-ler Birliği'nin faşizme kar-şı kazandığı zaferde bizim katkımız az olmuştu, ancak bu dayanışma aramızdaki birliği, dostluğu ve dayanış-mayı çok güçlendirmişti."

Uruguaylı işçiler, bu da-yanışma ve birlik ama-oyla tek bir sendikal çatı al-tında birleştiler. 1942 Mar-tında UGT (Union General de Trabajadores) kuruldu. Uruguay tarihinde ilk kez bir sen-dikal işçi sınıfının ekonomik

Enrique Pastorino UGT'nin ilk önce örgütlenme sek-reteriydi. Sonra Genel Sekre-ter seçildi. Bu tarihten son-ra Pastorino, Amerikan AGL-CIO sendikalarının başlatıp yaymaya çalıştıkları anti-ko-münist ve geril propagan-dalarla, seri sendikacılıkla, işçi sınıfının ekonomik ve politik çıkarlarını temsil et-mek için peşkeş çeklerle yoğun bir mücadeleyle başla-

le eylemleri ile bağlantılı o-larak mecliste de çalışmalar-ı Uruguay işçi sınıfı için ö-nemli kazanımlar sağladı. Pastorino, UGT'nin ulu-sal çatı çatı kazınması i-çin işçilerle, köylülerle ve diğer çalışanlarla uzun ko-nuşmalar yaptı. 1955'te tüm sendikaların ancak üçte birini UGT'yi desteklerken, 1967'lere gelindiğinde tüm sendikaların yüzde 95'i tüm

Uruguay'daki sendikal hareket, bütün basamaklara rağmen gücünü ve etkinliğini korumaktadır. Uruguay'daki sendikal hareket, faşizm için tehnedir bir kulu olmaya devam etmektedir. Sendikamız CNT, Uruguay'da faşizme karşı geniş bir cephe oluşturulmuş ve çökmektedir. Ve savagımız mutlak zaferi deşecektir."

de, AFL-CIO da boş durmadı. Devrimci ve ilerici sendikal hareketi bilmek ve Uruguay işçi sınıfının hedeflerini sap-tırmak amacıyla, kendine bağ-lı başka bir sendika kurdu-rdu. Böylece Uruguay'ın seri sendikası ORIT kurulmuş ol-du.

Enrique Pastorino, 1962 yılında Uruguay meclis-sine milletvekili seçildi. Kit

Enrique Pastorino, 1975 yılında Paris'te toplanan DSF Genel Kurulunda ko-nuşmasına yaparken...

Dünya Barış Konseyi ulusal kuruluş hareketlerinin desteklenmesini istedi

BEYRUT-(TIA-YASS)

Dünya Barış Konseyi'nin ya kamuoyunu ulusal kur-tuluş hareketleri, özellikle de Filistinli kuruluş hareketinin desteklenmesi amacıyla çağrı-ırla bulunmaktadır. Filistinli be-tler Ajansı VAKA'ya ver-diği desteğe Konsey Başka-ma Aziz Şerif, Ortadoğu so-ru-nunun sadece İsrail kuvvet-lerinin işi altında Arap topraklarında gelişmeleri de göz önüne alınarak belirt-miştir.

Şerif şunları da sözleri-ne eklemiştir: "ABD'nin İsrail'e sür-ekli olarak ekonomik ve askeri yardım yapması bu salıhr-gan ülkenin askeri gücünü sağ-lamıştır ve Ortadoğu'da barış ve güvenliği sağ-lanmasını engellemesine yar-dım olmaktadır."

İspanya Vietnam ile diplomatik ilişki kuruyor

MADRID-(A.A.)

İspanyol hükümeti Bir-leşmiş Vietnam ile diploma-tik ilişki yolunda harekete geçmiştir.

Önceki günkü kabine top-lanışından sonra yapılan a-çıklamada, Dışişleri Baka-nığın Vietnam Sosyalist Cum-huriyeti ile diplomatik ilişki kurma izni verildiği açık-lanmıştır.

İspanya hükümeti Pro-m Pen radyosunun Kamboya ile İspanya'nın diplomatik ilişki kurma izni açıklamasını iste-miştir.

Kahire'de başlayan toplantı bir oturumda dağıldı

OPEC ülkeleri petrol fiyatı konusunda anlaşmaya varamadı

Petrol ihraç Eden Arap Ül-keleri Örgütü üyesi ülkeler Petrol Bakanları fiyat konusun-da anlaşmaya varamamışlardır. İlk günlük bir toplantı için Ka-hire'deki Nil Hilton Oteli'nde bir araya gelen bakanlar bir otu-rumun sonra dağılmışlardır.

Fiyat ve uzun vadeli ener-ji politikası konusuna karar bağlanmak üzere yapılan top-lanışın sonra yayınlanan ortak bildiride, sadece, uzun vadeli politikayı hazırlama görevini kısa adı "OPEC" olan örgütün Genel Sekreterliğine verildiği ve hazırlanan tasorinin "İleri-de belirlenecek bir tarihte" ya-

Makarios'a karşı düzenlenen darbe ile ilgili soruşturma açılacak

LEFKOŞE-(A.A.)

35 üyeli Kıbrıs Rum par-lamentosu, oybirliği ile, 1974 yılında Başpiskopos Makari-os'a karşı düzenlenen darbe ile ilgili bir soruşturma açıl-masını kararlaştırmıştır.

Bilindiği gibi, Nikos Samp-son'un önderliğinde bu darbe girişimi, adaya Türkiye'nin müdahale etmesine yol açmıştır. Nikos Sampson ise 1976 yılında 20 yıl hapse mahkum olmuştur. Alınan kararda Kıbrıs

Rum ve Atina hükümetlerinin "darbe dosyası" ile ilgili bu-lun ayarın ortaya koyma-ları, böylece olayın gerçek-yüzünün kamoyunun gözleri önüne serilmesini sağlanma-sı istenmektedir.

Makarios'a karşı giriş-i-len darbeyle ilgili soruşturma 1967 Yunan askeri darbe-sinin 10'uncu yıldönümünde Cunta'nın Rum hükümetine karşı tutumu konusunda bir ka-rar tasarıları hazırlayan Rum

Kissinger, Vietnam'a tazminat verilmesine karşı çıkıyor

WASHINGTON-(A.A.)

Amerika'nın eski Dışiş-leri Bakanı Henry Kissinger, Vietnam'ın Amerika'dan o-ekonomik yardım talep etme-sinin saçma olduğunu söyle-miştir.

Washington'da Tieset Oda-sında konuşan Kissinger, Ku-zey Vietnam'ın 1973 Vietnam ateşkesi anlaşmasında yer al-man her hükümetin ettiliği iddia ederek "şimdi Ameri-ka'da tazminat almak ne ge-lebilecek ekonomik yardım istemesinin anlaşılır bir u-tum olmadığını belirtmiştir.

Konuşmasında Carter yö-netiminin "Başlı diplomat" po-litikasına da çıkan Kissinger, şöyle denmiştir: "Her yönetim, kendisi-nin dünyayı karışacağını sa-ur, bu yönetim ise bütün dün-yayı ben ya rattım diyor."

G. Afrika'ya yapılan yatırımların önlenmesi istendi

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER(THA-UI)

19 ülke uluslararası şirket lerin çalışmalarını inceleyen 40 üyeli BM Komitesi bir o-neri sunarak uluslararası şirket lerin Güney Afrika'ya yopa-cakları yeni yatırımların engel lenmesini istemiştir.

Öneriyi sunan BM İrk-Ay-rımı Komitesi Başkan Nijerya Daimi Temsilcisi Leslie Harri-man bir açıklama yaparak BM Güvenlik Konseyinin Rodez-ya'ya karşı ekonomik önlemler aldığını, Güney Afrika Cum-huriyeti'nin yasaları işçileri ol-tırında tutulan Namibya'nın Gu-nay Batı Afrika) uluslararası şirketler ve Güney Afrika ta-rafından sürdürüldüğünü ileri sü-rek uluslararası şirketlerin iş-i gerici rejimlerle işbirliği yapmasının önlenmesini istemiştir.

Tasariya imza koyan ülke ler şunlardır: Cezayir, Angola Kolombiya, Demokratik Ye-men, Gabon, Gine, Filadifi Sa-hilli-Jamaika, Kenya, Mada-gaskar, Makikao, Nijerya, Pa-nama, Sierra Leone, Tunus, U-ganda, Yugoslavya, Zaire ve Kambya.

Sosyalist "EDEK Partisi", Ko-münist "AKEL Partisi" ve "De-mokratik Parti" tarafından is-tenmiştir.

Rum parliamentosundaki görüşmeler sırasında sözölan konuşmacılar, Türk müdahale-sine, Yunanistan'daki al-baylar cuntasının Kıbrıs'a karşı izlediği politika ile Sampson'un giriştiği darbe-din, yolaçlığını şaylamışlar -dır.

'Vance'ın Butto'ya gönderdiği telg

Pakistan'da muh
yönetimine
çıkma deva

● Ulusal ittifak içinde uzlaşma düşmanları ağırlık kazandı

Almanya'da öldürülen savcı olayına adı karışan iki kişi yakalandı

Federal Almanya'da Federal Savcı Siegfried Buback'ın öldürülme-si olayına adı karışan iki kişinin la-viye sınırında silahlı bir çatışma so-nucu yakalandığı açıklanmıştır. Al-man polisinin yaptığı açıklamaya gö-re, polis savcının öldürülmesindele-lan silahlı da ele geçirmiştir. Polis yakalanan iki kişiden er-kek olanın adının Guenther Sonneberg kadın olanın ise Verena Becker ol-duğunu bildirmiştir.

ÇOCUKLAR
BARİS
İSTİYOR

İngiliz askerleri pusuda beklerken, küçük İrlandalı kız bebektir gezdirtiyor...

Köylü seçmen her zaman seçim sürprizleri yapabilir

da artıq göcdəndiği an so-
ma nı gəyri milli həsləmə,
tarım həslindəne keçdi-
miş 4 saylı qəndə yəzdə 5, 2
oranda nədəniyle yilə kəsəndi
DİE tarafından səlāmətə
tır. Bu nədəni də, dənə dənə
cə yəzdə 3, 3 olma tarım hə-
səni gəyri səfi milli həslə-
mə artıq oranda, 9, 2' y
ulaşığı bəllilənmişir.

1975 yil gəyri səfi
milli həsləmədə dəğər-
lərin dənəlikəti, 1976 GŞ
MİF ətin yilə kəsəndi. 1977
Mərdəna yəslən təkləmə dən-
əliklərinə də 1977 yil
GŞMİF dənə artırıcağı bə-
llənmişdir. Ancaq, bu rə-
ti 1976 GŞMİF ətin dən-
məsinə yələcəkəti.